

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Leven Ende Deughden Vande Vveerdighe Agnes Van
Heilsbagh Gheestelycke Dochter Onder de bestieringhe
der Societeyt Iesv**

Huysmans, Daniel

T'Antwerpen, 1691

§. 4. Haer Iyf-kastijdinghen ter Liefde van den Ijdenden Salighmaecker.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37188

§ 4. *Haer lijf-kastijdinghen ter Liefde van den lijdenden Salighmaecker.*

Alle lijf-kastijdinghen die de Biecht-vaders toelieten, waeren alijt te weynigh, aen haeren overgrooten drift die sy hadde om haer lichaem te pynighen: Gheen disciplinen, gheen hayre kleederen, gheen spooren, gheen doornen, gheenen hulst, gheen ghewoonelijcke of onghewoonelijcke instrumenten van penitentie, en konden haeren yver ende liefde tot den lydenden Salighmaecker versaeden.

Wat vreetheyt sy over haer lichaem in haers Vaders huys in haer jonckheyt ghebruyckt heeft, om haeren Godt, die sy vergramt hadde, te versoenen, ende sijn liefde te winnen; is in't Eerste Deel aenghewesen. Wat sy dies aengaende ghedaen heeft, naer dat sy soosonderlinge teekenen van sijn liefde genoten hadde, ende te Ruremonde was komen wonen, sal hier aenghewesen worden.

Den eersten Biecht-vader die sy te Ruremonde hadde, heeft haer weynighe lijf-kastijdinghen toegestaen: aerbeydende om d'overvloedighe strengheyt af te breken, die sy de voorgaende jaeren geploghen hadde. Niet te min, gedooghde dat sy op eenen stroey-sack soude slaepen: 't welck sy meer als acht jaeren onderhouden heeft. Voorts wiert haer belast niet meer de discipline te gebruycken, dan op eenighe daghen der weke, ende niet langher dan eenen *Miserere* of daer ontrent. Op desen tijt wiert haer oock toeghelaeten eenighe braceletten te draeghen aen de armen ende beenen. *Maer eylaes*, seght sy, *Wat heeft dit te bedieden, ten opsicht van het ghene onsen Salighmaecker voor ons nyt*

grootere ende heetere liefde verdraeghen heeft, om ons met
 sijnen Hemelschen Vader te versoenen? Ons werck en is niet,
 niet. O Heere neemt mijnen Wille voor het werck aen, aenge-
 sien my nu dit niet toe-gelaeten en wordt van uwe Dienaers:
 ter oorsaecke dat ick 't niet weerdigh ben.

Dit waeren alsdan haer gestelde lyf-kastijdinghen:
 maer door haer aen-praemen verkreegh sy somwijlen
 oorlof, om haer lichaem meer te pynighen, ende de
 discipline te verlenghen: als oock om somwijlen ste-
 kende doornen tot de discipline te ghebruycken, ende
 somwijlen op de selve te slaepen. Doch als men be-
 merckte dat sy alsdan buyten spoore liep: moest men
 haer in meerderen dwangh houden. Laet ons hier een
 geschiedenisse van haere buyten-spoorigheyt stellen,
 die verscheyde reysen ghebeurt is.

Oorlof hebbende om een langere discipline te doen,
 nam sy voor al haer Bedenckinghe op de gheeffelinge
 van haeren Salighmaecker: ende als sy van sijne lief-
 de, ende vande begeerte om haer weder-liefde te toon-
 en, heel brandigh was, quam sy tot de discipline. Sy
 en hadde schier gheen ghevoelen in dit werck; sy en
 trock niet alleenelyck het bloet uyt haer aderen, maer
 oock het vel ende vleesch van haer lichaem, sonder
 't selve te weten. Als desen drift voltrocken was, ende
 als sy daer nae de ghesteltenisse van haer kamer aen-
 sagh, en wiste sy niet wat maecken met het bloedt dat
 over haer kamer dreef, ende somwijlen door de planc-
 ken gelooopen was. Sy bekent dat sy dit bloedt noyc
 sagh, om dat sy dit werck gheerne soude bedeckt heb-
 ben: *Niet te min, seght sy, ick wenschte niet een druppel
 bloedts te behouden, maer al te gheven ter liefde van dien, die
 ick alsoo in mijn ooghen hadde. Als ick daer noch op peyse,*
 wor-

Worde ick als droncken van begeerte om my gheheelijck uyt te gieten. Het en gheeft my geen wonder, dat de Martelaeren soo blyde waeren gaende nae de Martelie; want sy niet veel en gevoelden. Het is de liefde, de liefde, de liefde, die stercker is als doot, vier, ende vlammen, als alle me-relen ende instrumenten. Ach hoe dickwils hebbe ick God ghebeden, dat hy my een luttelken van dese gratie soude verleenen, van veel ende langh te moghen tijden! Ick en ben't niet weerdigh soo groote schatten ende juweelen te ghenieten, als in't lijdē verborghen ende begraeven ligghen. Heere gheeft my sterckte daer toe; gheeft my die schatten, op wat tijdt ende door wie't uwe Goddelycke Majesteyt ghelieven sal.

Als haeren eersten Biecht-vader van Ruremonde tot een andere wooninghe gheroepen wiert: heeft den tweeden haer wat meer toe-ghelaeten als den voorgaenden. Sy verkreegh oorlof om haer disciplinen te verdobbelen, tot haer groote blyschap. Dese mildheyt vanden Biecht-vader, vermeerderde haere stoutigheyt om noch meer te vraeghen. Sy wiert somwijlen verhoort; maer niet ten volle naer haeren wensch. Want voelde sich alsdan soo ontfteken tot lyf-kastijdingen, dat sy wel door scherpe sweerden soude gelooopen hebben, sonder eenighe pijn te gevoelen, soo haer docht. Want als sy door dese vierighe begeerten van te lijdē bevanghen wiert, was sy als sonder gevoelen.

Desen Biecht-vader stont haer toe, somwijlen doornen ende hulst, ende de disciplinen met spoorkens drymael tusschen dagh ende nacht te ghebruycken; maer hy bepaelde het ghetal der slaghen, die t'eleker reyse niet meer als hondert en mochten zijn. Somwijlen liet hy dit ghetal aen haer liefste.

Naer dierghelijcke disciplinen die in haer vryheyt
ge-

gelaeten wierden, bevont sy sich wederom als in een badt van bloet, ende scheen dickwils onder de selve te beswijcken, maer den yver, soo sy seght, ende de liefde dreef haer voort. Doch op dat het bloet haer kamer niet en soude besproeyen, ende niet op de plancken af-loopen, als voren, gebruyckte sy een matte, met vele laeckens ende doecken: Want als sy hier mede besigh was, en konde haer selven niet wederhouden, soo langh als sy eenighe krachten behiel.

De spooen van haer discipline dochten haer allenkens te sacht, ende als niet. Sy hadde een instrument met uytstekende pinnen, dat haer tot eenen gordel diende: dit docht haer dienstigher tot dit werck, als de spooen. Hier mede opende sy velen vleesh: ende als een plaetse die gewondt was scheen te genesen ende te versweeren, opende sy de selve wonden noch eens. Hier door een groote ende swaere wonde ghemaeckt hebbende, moest sy door bevel des Bichtvaders, tot haer genesinghe eenige medecijnen gebruycken, ende leedt groote pijnen. *Ick segghe pijnen, schrijft sy, ten was voor my gheen pijn, maer soet; ick wilde dese wonde alle mijn leven behouden, als't Godt Almachtigh belieft hadde, ende als ick in mijn lyf-kastjdinghen hadde kunnen voort gaen, sonder van iemandt bemerckt te worden. Maer eylaes, mijnen Bichtvader nam alle disciplinen ende penitentien af, my versmaedende als daer toe onveerdigh, om mijn onvoorsichtigheyt. Ick bekende mijn schult voor Godt: met een beklagh, dat sijn liefde tot my d'onveerdighste hier van d'oorfaecke was. Ick loofde Godt dat hy my op dien tijdt veel bequaemghent tot dese lyf kastjdinghen gegheven hadde door sijn loutere goetheyt. O Heere mijnen eenighen Bruydegom? hadde ick dese wonde heymelijck*

lijck kunnen bedecken? Immers uwe Majesteyt heeft my noch een luttelken verjont, my wat pijnen laetende, tot ghedachtenisse van u lijden. Dese onmaetigheyt der disciplinen is geschiet als s'Hertoghen-bosch belegert was: alswanneer Agnes Godt socht te praemen ende hem als te bedwingen tot behoudenisse van dese stadt.

Naer dat dese wonde genesen was, hiel sy wederom aen, om haer voorgaende strengigheyt te hernemen: want sy en konde niet gemackelijck leven, ghemerckt dat dit den wegh niet en is, die den Salighmaecker gewandelt heeft. Daerom badt sy Godt dickwils, dat hy soude gheweerdighen haer door den mondt vanden Biecht-vader de selve lyf-kastijdinghen wederom toe te laeten: ghemerckt dat haer begeerte was, niet een deeltjen in haer lichaem gheheel te laeten, niet een druppel bloets te behouden. Sy wenschte Martelerisse te sterven, maer van langher handt, met langhduerige pijnen.

Sy en wiert niet alleenlijck tot harde lyf-kastijdinghen ghedreven, als sy gesondt was: maer oock als sy met seer gevoelijcke inwendighe pijnen van Godt befocht wiert. Eens sieck ligghende van seer groote hooftpijne, wiert sy ontsteken met soo groote begeerte van uytwendighe pijnen met d'inwendighe te voeghen, dat sy een kistjen aen haer bedde dede brengen, in't welck haere instrumenten van lyf-kastijdinghe besloten waeren: ende nam bedecktelijck uyt dit kistjen een instrument van stekende pinnen, om daer op te ligghen, ende haer kranck lichaem de ruste van't bedde t'ontnemen, ghelijck sy oock dede. Maer en vont noch geen versaedinghe. Want ghehackelt ende gekapt te worden soude haeren aldergrootsten troost

gheweest zijn, ja veel grooteren, als of sy den hemel open gesien hadde: *O Heere, seght sy, lijdē is het hooghste verblijden voor een Godt-minnende ziele: 'T is haer grootste vermaeck cenighe ghelijckheyt te hebben met haeren Bruydegom.*

Haer voordere lyf-kastijdinghe die sy onder de volghende Biecht-vaders gheploghen heeft, en staen in haer schriften niet uyt-gedruckt: Het zijn de selve, of diergelijcke gheweest; voor soo veel als de krachten haers lichaems toe-lieten: want haeren yver tot het lijdē ende tot het lyf-kastijden volstandigh geweest is tot de doot.

V. CAPITTEL:

Liefde tot de H. Maeghet.

Hier magh ick kort zijn sonder d'eere vande H. Maeghet of de liefde die *Agnes* tot *MARIA* ghedraeghen heeft te verkrencken: want heel dit verhael opentlijk uyt-wijst, wat teere liefde *Agnes* tot *MARIA* gedraeghen heeft, ende hoe vast betrouwen sy op de krachtighe voorspraecke van dese lieve ende machtighe Moeder ghevestight hadde.

Alle haer ghebeden offerde sy daghelijs aen Godt door de handen vande H. Maeghet: niet alleen haer selven, maer oock alle d'andere voor de welcke sy voor-genomen hadde te bidden, door haer Moederlijcke liefde ende sorghe aen Godt bevelende. Sy socht haere eere in alle geleghentheyte te vermeerderen; ende over-al inde zielen van haeren naesten een kinderlijcke liefde tot de Moeder Godts in te drucken.

Maria